

XXIII OLIMPIADA LINGWISTYKI MATEMATYCZNEJ

zawody III etapu (finał krajowy), 5 IV 2025

Na rozwiązanie wszystkich zadań przeznaczone jest 180 minut.

Rozwiązanie każdego zadania należy napisać na osobnej kartce, podpisując ją imieniem i nazwiskiem drukowanymi literami oraz wyraźnie opatrując numerem zadania.**Zad. 1.** Oto 15 zdań w języku dargwa* wraz z tłumaczeniami.

u rirčibdi	Przechodziłeś.
nušša dižibda	Siedliśmy.
u rižiždi	Może siądziesz.
itti biržiž	Może będą siedzieć.
du rirčižda	Może będę przechodzić.
it bičib	Przeszło.
dul itti bucibda	Złapałem je (<i>liczba mnoga</i>).
ul du rucibdi	Złapałeś mnie.
itil nušša dut'ibda	Podzieliła nas.
ittalli it burcib	Łapali je (<i>liczba pojedyncza</i>).
nuššal u rurt'ibdi	Dzieliliśmy cię.
itil it but'iz	Ona może je (<i>liczba pojedyncza</i>) podzieli.
ittalli u ruciždi	Może cię złapią.
nuššal it rurcižda	Może będziemy ją łapali.
ul nušša durt'izdi	Może będziesz nas dzielić.

1.1. (9 pkt) Przetłumacz na polski.

- X. it ričib
Y. dul u rucibdi
Z. ittalli nušša dut'izda

1.2. (24 pkt) Przetłumacz na język dargwa.

- A. Może przejdziemy.
B. Siedziała.
C. Łapałeś nas.
D. Ono może mnie złapie.
E. Może będą cię dzielić.
F. Podzieliliśmy je (*liczba mnoga*).

* z rodziny północno-wschodnio-kaukaskiej, używany przez ok. 15% liczącej ok. 3,5 mln populacji Dagestanu (gdzie w użyciu jest ponad 30 języków z trzech rodzin językowych), zapisywany normalnie cyrylicą.

č, š, ž, t' oznaczają cztery z ponad 40 spółgłosek języka dargwa. Podwojona litera spółgłoskowa oznacza spółgłoskę długą.

Zad. 2.1. (8 pkt) Oto 18 zdań w języku gaam* oraz ich tłumaczenia podane w przypadkowej kolejności. Przyporządkuj liczbom odpowiednie litery.

1. een cag e muu	A. Chwyciły wasze brzuchy.
2. alda gal kameer aap	B. Dzieci biegną za dziką krową.
3. aan cagsa oon	C. Lis siedzi przed kozą.
4. alda ab miin muu	D. Lis biegnie za wioską.
5. ogga malda kameer eelg	E. Dziką krowa idzie przed wioską.
6. miin aoso gadaae eelg	F. Myję swoje ramię.
7. nalga gal kara aap	G. Dzieci obejrzały nasze ręce.
8. aan gooso oos	H. Chwytny nasze kostki (u stóp).
9. oon gon egg kusumiigg	I. Oglądacie ich brzuchy.
10. agga gon agg doggoljagg	J. Chwyciłam twoją rękę.
11. egga gooso uulg	K. Ogląda ich twarze.
12. aan cag a canalda	L. Chwytny ich kolana.
13. een wer egg muugg	Ł. Wszłam do środka.
14. kara waj kameer muu	M. Zgromadzyliście się w wiosce.
15. ogga wer iilg	N. Umyłam twoje plecy.
16. nalga wersa aasg	O. Myje swoją twarz.
17. aan waja eelg	P. Kozą usiadła w koszyku.
18. een cagsa ogg canaldagg	R. Umyła wasze ramiona.

2.2. (9 pkt) Przetłumacz na polski.

- S. alda aoso a doggolja aap
- T. ogga wer aas
- U. kara cagsa een

2.3. (9 pkt) Przetłumacz na gaam.

- W. Myjesz swój brzuch.
- Y. Idę przed kozą.
- Z. Chwyciły twoje kolano.

2.4. (4 pkt) Objasnij budowę wyrażenia „aap”, podaj wszystkie jego znaczenia wynikające z danych zadania i wyjaśnij powiązania między nimi.

* język nilo-saharyjski używany przez ok. 100 tys. ludzi we wschodnim Sudanie.

Zad. 3. Oto 16 zdań w języku landuma* wraz z tłumaczeniami. W nawiasach podajemy, jakiego obiektu dotyczy użyty w danym zdaniu zaimek, i tak będziemy rozumieć użycie nawiasów w całym zadaniu.

wəbè ɲòn wəway ci lè	Król je kupił (domy).
pàsar pa mbarin pəfumpa lè	Kamień przyjaciela upadł.
jombo ji wəməp ɲa lè	Hiena je złapała (kury).
butètè ba ðimbore bəntàna lè	Batat kuzyna jest mały.
màncay ɲa ɲaway ɲa lè	Dziewczyny je kupiły (koty).
yàdemu yi ɲambòt kò lè	Szympanasy go kochają (króla).
yàca ya kàrmòkò yəntàna lè	Ręce nauczyciela są małe.
səkara si ɲanəŋk pi lè	Kury go widziały (kamień).
akas ɲa màncay ɲambòt ɲa lè	Ojcowie dziewczyn je kochają (dziewczyny).
màmusa ma cəlo ɲantàna lè	Koty domowe są małe.
bumbi bi wənəŋk ji lè	Zając ją widział (cebule).
acaməs ɲa fəriŋ ɲamòp kò lè	Sprzedawcy mąki ją złapali (hienę).
ntana wa wəbè wəfumpa lè	Teściowa króla upadła.
wer wi wəntàna lè	Mysz jest mała.
kəcəpi ka ncòkò wəmbòt kò lè	Kogut wujka go kocha (nauczyciela).
jàbà ja wer jəfumpa lè	Cebula myszy upadła.

3.1. (9 pkt) Podaj po jednym możliwym tłumaczeniu zdań x-z, w nawiasie dopisując nazwę obiektu, którego może dotyczyć się użyty zaimek.

X. màncay ɲa ɲamòp kò lè

Y. ðimbore wa ntana wənəŋk yi lè

Z. ncòkò ɲòn wəmbòt bi lè

3.2. (28 pkt) Przetłumacz na landumę (bez słów w nawiasach): A. Kamień jest mały.

B. Koty go złapały (koguta).

C. Przyjaciół szympanasów upadł.

D. Wujek króla ją kupił (mąkę).

E. Nauczyciel ich kocha (ojców).

F. Domy sprzedawców są małe.

G. Kury teściowej je widziały (ręce).

* z nigero-kongijskiej rodziny językowej, używany przez kilkadziesiąt tysięcy ludzi w Gwinei.

ə, ɛ, ɔ, è oznaczają samogłoski, ɲ – spółgłoskę.